

CENY OGŁOSZEN:

za wiersz milimetrový przed 1 złoty, w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł.

Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.070

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny: WIKTOR MONSIORSKI.

Prenumerata wynosi miesięcznie
zł. 2.00

Adres administracji:
Piłsudskiego Nr. 8, telefon 4-97, telefon redakcji 6-92, telefon redakcji nocnej i drukarni 4-94.

Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.070

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-93; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 9, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

ś. † p.

ALBERT LELOKNEK

DLUGOLETNI URZĘDNIK GWARECTWA HRABIA RENARD po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarł w dn. 3 września 1932 r., przeżywszy lat 67.

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok z domu żałoby przy ul. Staszica Nr. 19 nastąpi dn. 5 września br. o godz. 3-ej p. p. do kościoła parafialnego w Nowym Sielcu, poczem na cmentarz w Mysłowicach.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomym pograżeni w nieutulonym żalu

CÓRKI, SYN I RODZINA.

W dniu 3 września r. b. rozstał się z tym światem

ś. † p.

ALBERT LELOKNEK

dlugoletni Urzędnik Gwarectwa „Hrabia Renard“, przeżywszy lat 67.

W zmarłym tracimy Kolegę, który w ciągu 45-cio letniej pracy zaskarbił sobie przyjaźń i szacunek nas wszystkich, to też pamięć po Nim i szczery żal nazawsze wśród nas pozostanie.

SZEFOWIE I KOLEDZY.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Staszica Nr. 19 nastąpi w d. 5 września o godz. 3-ej p. p. do kościoła w Nowym Sielcu, poczem na cmentarz w Mysłowicach.

Min. Zaleski o sytuacji międzynarodowej Polski i przewidującej polityce finansowej rządu.

WARSZAWA, 3. 9. (wł.) Minister Zaleski udzielił dziś przedstawicielom prasy wywiadu na temat sytuacji międzynarodowej Polski.

Minister podkreślił, że zawarty ostatnio pakt o nieagresji z Sowietami, podpisany został po dokładnym porozumieniu się z Francją i Rumunją.

Wszelkie więc domysły i plotki, jakoby podpisanie paktu przez Polskę wywołało zdumienie i rozbieżności w tych krajach, są bezpodstawne i wysane z palca.

Minister Zaleski wyjaśnił, że wizyta wiceministra Becka w Stambule nie miała na celu zawarcia jakiegos paktu z Turcją, jak to pisały

dzienniki zagraniczne.

Obecna sytuacja Polski na forum międzynarodowym jest dobra, dzięki ostrożnej polityce finanso-

wej rządu, która pozwoliła na uniknięcie reglamentacji dewiz i szeregu restrykcji finansowych, od czego nie ustrzegły się inne państwa.

Reforma ustroju adwokatury.

UJEDNOSTAJNIENIE STANU PRAWNEGO W POLSCE.

WARSZAWA, 3. 9. Ujednastajnienie stanu prawnego w Polsce, czego wyrazem jest przedewszystkiem ogłoszony ostatnio nowy kodeks karny, postępuje naprzód.

Dalszym etapem prac w tej dziedzinie będzie jednolity kodeks postępowania cywilnego oraz jednolite prawo egzekucyjne, które to akty wejść mają w życie z dniem 1 stycznia 1933.

Zagadnienie ujednastajnienia stanu

prawnego wzbudziło rzecz prosta, duże zainteresowanie w kręgach prawniczych.

W kręgach tych liczą się obecnie z możliwością ogłoszenia w formie rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej z mocą ustawy nowych przepisów, dotyczących ustroju adwokatury, które to rozporządzenie miałyby się ukazać już w najbliższej przyszłości.

Stahlhelm awangarda restytucji monarchji w Niemczech

BERLIN, 3. 9. — Wczoraj odbyło się w pałacu sportowym w Berlinie zebranie Stahlhelmu, będące inauguracją wielkiego zlotu tej organizacji. Zebranie zmieniło się w manifestacyjny hołd na cześć obecnych na sali przedstawicieli rządu i domu Hohenzollernów.

Zjawił się także kanclerz Papen, minister Schleicher, min. Neurath, ministrowie wyżywienia, finansów i sprawiedliwości, dalej komisarz Rzeszy dla Prus Bracht, prezydent policji, przedstawiciele świata artystycznego, kulturalnego i nauki. Obecny był również kronprinz, który na posiedzenie przybył w mundurze oficera huzarów cesarskich, jego bracia Eitel Friedrich i Oskar, ks. Koburski, szwedzki następca tronu itd.

We wczorajszym swym przemówieniu Seldte rzucił kwiaty pod nogi Papena. Domagał się on wzmocnienia władzy wykonawczej prezydenta Rze-

szy, zapewnienia dobrobytu kraju i narodu oraz ochrony przeciw spustoszeniom, wynikającym z przypadkowości parlamentarnych kompromisów. Atakował on system weimarski i traktat wersalski. Są to dwie kombinacje — oświadczył — które nie da się nie osiągnąć.

Z okazji 13-go zlotu Stahlhelmu prezydent policji berlińskiej zarządził ostre pogotowie policji.

DWUDNIOWE WIELKIE MANEWRY.

WARSZAWA, 3. 9. (wł.) Szef sztabu generalnego armji Stanów Zjednoczonych, gen. Douglas Mac Arthur będzie obecny na dwudniowych manewrach w okolicach Równego na Wołyniu, które odbędą się pod kierunkiem inspektora armji, gen. Rydza-Śmigłego.

PO NAPADZIE NA KONSULAT POLSKI W OPOLU.

Nota rządu polskiego.

WARSZAWA, 3. 9. (wł.) Nieustanne napady na polskie placówki konsularne w Niemczech, a ostatnio napad na konsulat polski w Opolu, skłoniły rząd do wystosowania noty do rządu Rzeszy, z żądaniem otoczenia polskich reprezentacji dyplomatycznych „troskliwszą“ opieką policji.

BERLIN, 3. 9. (wł.) Niemiecki urząd spraw zagranicznych wyraził poselstwu polskiemu w Berlinie ubolewanie z powodu zamachu dokonanego wczoraj na konsulat generalny R. P. w Opolu.

ZJAZD DELEGATÓW ZRZESZEŃ LOKATORSKICH.

WARSZAWA, 3. 9. (wł.) Jutro rozpocznie się w Warszawie zjazd delegatów zrzeszeń lokatorskich z całej Polski. Zjazd obradować będzie nad sprawą obniżki komornego i szeregiem bolączek lokatorskich.

—o—

JESZCZE JEDNA SKARGA NA POLSKĘ.

WARSZAWA, 3. 9. (wł.) Poseł mniejszości niemieckiej w Polsce, Grabe złożył w sekretarjacie ligi narodów skargę na Polskę, jakoby mniejszość niemiecka pokrzywdzona została przy reformie rolnej.

Dr. med. Jakób Puterman

SOSNOWIEC, Piłsudskiego 12
TELEFON 26
POWRÓCIŁ

Choroby wewnętrzne i dziecięce. Analizy chemiczno-bakterjologiczne. Godz. przyjęć: 10—12 i od 4—6 p. p.

O NAGRODĘ AEROKLUBU POLSKIEGO.

CLEVELAND, 3. 9. (PAT.) Odbył się tu lot wzywyż o nagrodę aeroklubu polskiego. Pierwsze miejsce zajął amerykańczyk Davis, drugie Wedell, trzecie Siewierski, czwarte pułkownik Kossowski. Czas Davisa 3 min. 11.85 sek. jest gorszy niż czas płk. Kossowskiego 8 min. 6.48 sek. Płk. Kossowski nie zrozumiał przepisów regulaminu lotu i minął linię w złym kierunku, poczem musiał powrócić, aby jeszcze raz przelecieć przed sędziami, tracąc w ten sposób czas.

Dziś na torze „Unji” ogólnopolskie wyścigi motocyklowe.

POCZĄTEK O GODZINIE 2.30 POPÓŁ.

ALBO DOBROWOLNIE, ALBO POD PRZYMUSEM.

W ciągu kilku ostatnich tygodni odbyły się w wielu miejscowościach zjazdy rolnicze.

Nad czym radzono?

Nad drożyzną i taniością jednocześnie. Uskarżano się powszechnie na taniość produktów, które daje rola, a z drugiej strony biadano nad drożyzną artykułów przemysłowych, cukru, żelaza, wyrobów włókienniczych, krótko mówiąc tego wszystkiego, czego rolnik potrzebuje i co kupuje w dużych bardzo ilościach, jeśli zważyć liczebność warstwy rolniczej.

Z reguły wszystkie te zebrania kończyły się uchwałami, przyjmowanymi nad podziw jednogłośnie, bez żadnych sprzeciwów i sporów. Uchwałami, które, stwierdzając z jednej strony, że rząd uczynił i nadal czyni wszystko w kierunku utrzymania podniesienia poziomu cen płodów rolnych na rynku wewnętrznym, z drugiej strony wskazują na ogromną drożyznę wyrobów przemysłowych i domagają się zdecydowanie obniżenia ich ceny.

Nie słusniejszego, nie sprawiedliwszego nad te żądania.

Różnica cen, jaka od dwóch lat górami istnieje pomiędzy cenami produktów gospodarstw rolnych a cenami wyrobów przemysłowych, doszła już dziś do rozmiarów, które nie pozwalają rolnikom na najbardziej niezbędne zakupy.

Co wywołało tę różnicę cen?

Co spowodowało, że artykuły przemysłowe nie tylko nie staniały w czasach powszechnego kryzysu, ale nawet w niektórych wypadkach się podniosły? — Robocizna przecież nie zdrożała. Raczej przeciwnie. Robotnicy przeważnie, jak i inni pracownicy, otrzymują dziś wynagrodzenie o wiele niższe, niż kiedyś. Wiem o tym wie dobrze, bo ci robotnicy, to przecież tacy sami synowie wsi, niejednokrotnie bracia i krewni tych rolników.

Nie zdrożał też wcale surowiec, potrzebny fabrykantom do wyrobu ich artykułów. Nawet stanął w większości wypadków. Też każdy rolnik wie doskonale, że za buraki cukrowe fabryki cukru płać dziś mniej niż przed rokiem, a w r. ubiegłym płać też mniej, niż w roku poprzednim. W ciągu dwóch lat dwa razy obniżały cukrownie cenę płaconą za dostarczane im buraki. Tylko ceny cukru nie zniżono. Płacimy zań dziś to samo, co płaciliśmy rok i dwa i trzy lata temu.

To samo dotyczy innych wyrobów przemysłowych. Dlaczego wciąż tak drogie, tak niedostępne dla przeciętnego rolnika są artykuły włókiennicze? Czy może zdrożał len? Skądże znowu! Len staniał i znowu rolnik wie o tem najlepiej. A fabryki żelaza też obniżyły zarobek swym robotnikom i mają dziś mniej sze koszty, jednakże każdy artykuł żelazny, czy to będzie kosa, czy gwóźdź, czy podkowa wreszcie, utrzymał swą dawną niezmienioną cenę.

Winą główną tego stanu rzeczy są organizacje kartelowe, te osławione związki, utworzone specjalnie w tym celu, aby nie dopuścić do jakiegokolwiek obniżenia cen wyro-

bów, wytwarzanych przez należące do kartelu fabryki. One to utrzymują ceny wyrobów przemysłowych na dawnym wysokim poziomie. One dyktują fabrykom ceny, poniżej których nie wolno im sprzedawać. Dlatego też sklepy i spółdzielnie nie mogą sprzedawać po niższych cenach.

Ale tak dalej być nie może. Jeżeli rolnik od dwóch lat zgórą już oddaje swe produkty po cenach o tyle tańszych w porównaniu do lat

poprzednich, to niechajże w równym stopniu stanowią artykuły przemysłowe. Jeśli rolnik rzekł się poważnej części swych zarobków, to niechajże zrzekną się ich i fabrykanci. A jeśli niema nadziei, aby kartele zgodziły się dobrowolnie na obniżkę swych ogromnych dochodów, gdy wokół bieda się szerzy, to niechajże ustąpią przed przymusem zniżki cen.

Tego wymaga sprawiedliwość.

Jan Tkaczyk.

W internatach

dla chłopców i dziewcząt przy Koed. Gimnazjum Sejmikowym z prawami w Stopnicy (W-wo kieleckie) — oraz w klasach od III—VI-tej są jeszcze wolne miejsca. Oplata za naukę i całkowite utrzymanie 106 zł. mies. Dzieci ze złem sprawowaniem nie przyjmuje się. Dyrekcja wysyła na żądanie prospekty.

Obleżenie Warszawy.

Już niemal u kresu powstania listopadowego, przypada bohaterska obrona Warszawy. Dnia 4 września 1831 r. moskale czynią poczęli przygotowania do przyspieszonego szturm na Warszawę. Wojska powstańcze zdawały sobie sprawę z trudności obrony wielkiego obwodu fortyfikacji warszawskich, wiedzieli także, że wróg rozporządza poważną siłą i gotowano się do zaciętej obrony, gdyż opuszczenie stolicy i poddanie bez walki wrogowi było nie do pomyślenia.

W nocy dn. 5 września stanęła cała armia rosyjska w łącznej sile 100.000 żołnierzy pod samymi murami miasta od strony Woli. W stolicy było wszystkiego 28.000 wojska, 10.000 ochotników, uzbrojonych przez waznie w kosy i 94 dział polowych. Dowództwem zajęli się generałowie Dembiński i Umiński.

Spodziewając się ataku na innym odcinku, jedynie szczupłe siły pozostawiono na odcinku gen. Dembińskiego od Wisły ku Woli. Moskale uderzyli właśnie na Warszawę od strony Woli, gdzie dowódcą był gen. Sowiński, dzielny i zasłużony bojownik, kaleka bez nogi, którą w r. 1812 pod Moskwą utracił.

Przstęp do Woli broniły dwa

forty. Moskale zdobywają szanice, jeden po drugim. Redutę Nr. 54 porucznik Ordon wysadza w powietrze. Moskale sadowią się na zdobytych fortach i kierując stamtąd morderyczy ogień na Wolę, udaremniają w ten sposób przedostanie się tam polskich posiłków.

Nieustraszonego gen. Sowińskiego gro madzi resztki swoich. Nie słysząc już słowa rozkazu, tylko głuchy szeleć broni i jęki rannych. Nowy szaniec z ciał polskich narasta. Lecz i ta osłona nie jest w stanie powstrzymać naporu wroga. Samą swą masą wypierają dzielnych obrońców, którzy cofają się do kościółka, by tam znaleźć ostatnią ostoję i grób. Prowadzi ich Sowiński. Mimo barykad, żołdactwo wdiera się do kościoła. Padają polscy żołnierze, ginie bohatersko gen. Sowiński, w którego piersi tonie dziesięć bagniet rosyjskich.

Wola wzięta, pociski padają na miasto. Nadaremnie kusi się trzykrotnie o odbicie jej gen. Bem ze swoim oddziałem. Powstańcy cofają się do drugiej linii obronnej, wreszcie wobec fatalnej sytuacji naczelne dowództwo doprowadza do zawieszenia broni.

Walka o niższe komorne.

CZY MIESZKANIA BĘDĄ TAŃSZE.

Łódzkie organizacje lokatorskie wszczęły szeroko zakrojoną akcję w kierunku obniżenia komornego.

W tych dniach odbyło się w Łodzi zebranie związku lokatorów, na którym referowano dotychczasowe wyniki akcji.

Okazało się, że w kołach rządowych zapewniono delegatów łódzkich lokatorów o tem, że wszelkie pogłoski jakoby rząd był przeciwny obniżce komornego, są bezpodstawne. Jednocześnie zapewniono delegację, że na jednym z najbliższych posiedzeń rady ministrów ma być rozważana sprawa obniżenia

czynszów o 40 proc. albowiem tyle mniej więcej wynoszą obniżki płać, wprowadzone w ciągu ostatnich kilku lat.

Na dzień 4 września zwołany będzie zjazd przedstawicieli zrzeszeń lokatorskich. Zjazd ten będzie inauguracją w wielkiej akcji, która rozpocząć się ma w okresie rozpoczęcia sesji sejmowej.

Łódzkie organizacje lokatorskie postanowiły w dalszym ciągu zbierać podpisy pod petycją do władz rządowych z żądaniem obniżki komornego.

Obrady władz naczelnych rzemiosła polskiego.

W ciągu dwóch dni obradowała w Warszawie pod przewodnictwem preza sa Wendta rada naczelna rzemiosła polskiego. Po wysłuchaniu referatów w sprawie złagodzenia panującego obecnie w rzemiośle kryzysu, uchwalono szereg wniosków, które przedstawiono do zastanowienia władzom państwowym.

M. in. postanowiono zorganizować w najbliższym czasie na terenie całej Polski tydzień propagandy wytwórczości rzemieślniczej, połączony z wielkim zjazdem, na którym rozpatrzonoby

wszystkie zagadnienia, związane ze złagodzeniem skutków kryzysu i poprawą sytuacji w rzemiośle. Zagadnienia te dotyczą w pierwszym rzędzie ochrony celnej produkcji rzemieślniczej, nowelizacji ustawy przemysłowej w kierunku zabezpieczenia rzemiosła przed napływem elementów niewykwalifikowanych, zorganizowania eksportu artykułów rzemieślniczych, propagandy spółdzielczości wśród rzemiosła, reorganizacji szkolnictwa zawodowego itd.

DR. MED.

Ludwik Poznański

specjalista chorób uszu, nosa, gardła i płuc

POWRÓCIŁ

Sosnowiec, Małachowskiego 9, tel. 797.

Przyjmuje od 11—1 i od 5—7 W niedziele i święta 12—1

KRONIKA

KALENDARZYK.

Dziś: Rozalji

Jutro: Wawrzyńca

Wschód słońca: 4.57

Zachód słońca: 6.30

RADJO

WARSZAWA.

Niedziela, 4 września.

10.15. Naboż. z Łowicza. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Urz. kom. PIM. 12.15. Tr. z Łowicza. 12.55. Walka z nieszczęśliwymi wypadkami przy pracy. 13.10. D. c. tr. z Łowicza. 14.00. Odczyt z Krak. 14.15. D. c. tr. z Łowicza. 14.30. Kom. roln. 14.35. Odczyt roln. 14.55. D. c. tr. z Łowicza. 15.05. Odczyt roln. 15.25. D. c. tr. z Łowicza. 15.40. Co się dzieje na świecie. 15.53. Wieczór w Zoologu. 16.05. Płyty. 16.45. Wiad. przyjemne i pożyteczne. 17.00. Koncert solistów. 18.00. Feljeton p. t. Tabliczka mnożenia. 18.20. Muzyka lek. ka. 19.10. Rozmaitości. 19.30. Kom. Tow. Zachęty do Hod. koni w Polsce. 19.35. Skrzynka poczt. 19.55. Program na dz. nast. 20.00. Koncert popul. 20.45. Kwadrans lit. p. t. Po latach. 21.00. D. c. koncertu. 21.50. Wiad. sport. 22.00. Muzyka tan. 22.40. Kom. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla kom. lotn. 22.45. Ostatnie wiad. sportowe. 22.50. Muzyka tan.

WARSZAWA.

Poniedziałek, 5 września.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 12.40. Urz. kom. P. I. M. 12.45. Płyty. 11.50. Kom. gospod. 15.10. „Król Jazzu”. 15.30. Przegląd komunikacyjny. 15.40. Płyty. 16.35. Kom. dla żeglugi i rybaków. 16.40. Pogadanka w jęz. franc. 17.00. Fantazje operowe. 18.00. Odczyt ze Lwowa. 18.20. Płyty. 19.15. Rozmaitości. 19.25. Pras. Dz. Radj. 19.45. Skrzynka poczt. 19.55. Program na dz. nast. 20.00. Tańce ludowe. 20.50. Feljeton p. t. „Praca w Ameryce”. 21.05. Rosyjskie pieśni religijne. 21.50. Dod. do Pras. Dz. Radj. 21.55. 21.55. Kom. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla kom. lotn. 22.00. Muzyka tan. 22.40. Wiad. sport. 22.50. Muzyka tan.

KATOWICE.

Niedziela, 4 września.

10.00. Tr. z boiska „Pogoni”. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Kom. meteor. z Warsz. 12.15. Koncert. 12.55. Odczyt z Warszawy. 13.10. Tr. z Łowicza. 14.00. Odczyt z Krak. 14.15. Koncert. 14.30. Tr. z Warsz. 14.55. Koncert kapeli z Łowicza. 15.05. Odczyt z Warsz. 15.25. Koncert kapeli z Łowicza. 15.40. Tr. z Warszawy. 16.05. Płyty. 16.45. Tr. z Warsz. 18.20. Muzyka tan. 19.10. Rozmaitości. 19.20. Program na dz. nast. 19.25. Płyty. 20.00. Tr. z Warsz. 21.50. Wiad. sport. 22.00. Program na dz. nast. 22.05. Muzyka tan. 22.40. Kom. meteor. z Warsz. 22.45. Kom. sport. 22.50. Muzyka tan.

—o—

Z KIELC.

(k) Cyrk Staniewskich w Kielcach. Przybył do Kielc, na kilka dni 1-szy oddział cyrku Staniewskich i rozbił swe namioty na placu przy dworcu. Program cyrku jest imponujący, a poszczególne numery brawurowym wykonaniem zachwycają widza. W cyrku pojawiają się egzotyczne zespoły: arabskie, chińskie, malajskie, murzynów i Turków.

Warto pójść i zobaczyć.

(k) Uzbrowieni w rewolwery bandyci wtargnęli na plebanję. Onegdaj o godz. 8 wiecz., uzbrowieni w rewolwery bandyci usiłowali wtargnąć na plebanję w Gnojnie, pow. stopnickiego, gdzie przed drzwiami ganku dali 2 strzały rewolwery, we do ks. Stanisława Skórczyńskiego, które chybiły, oraz wybili 4 szyby w oknach, poczem spłoszeni zbiegli.

(k) Spłonął tartak. Onegdaj z nieustalonej przyczyny wybuchł pożar w tartaku w Łącznej, pow. kieleckiego, należącym do Berkmana Moszka, Rozenberga Chaima i Krysztala Joska — zamieszkałych w Suchedniowie. Wskutek pożaru spalili się szalaś tartaczny wraz z urządzeniami i wyjątkiem kotłowni i maszyny parowej. Straty wynoszą około 25.000 zł.

Szkolnictwo powszechne powiatu będzińskiego w roku szkolnym 1931-32.

Stoimy u progu nowego roku szkolnego. Uważam za obowiązek poinformować społeczeństwo Zagłębia o pracy szkół powszechnych w ubiegłym roku szkolnym, który zapowiadał się nadzwyczaj ciężko.

Stwierdzić więc muszę, że wszystkie dzieci w wieku szkolnym znalazły miejsce w szkole, z wyjątkiem 42 dzieci w Łagiszy, które z braku sali nie znalazły miejsca w szkole — na 46.000 uczęszczających w ub. roku do szkoły, jest to jednak znikomy procent.

Mieliśmy szkół: 7-klasowych — 63, 6-klasowych — 1, 5-klas. — 3, 4-klas. — 3, 3-klas. — 4, 2-klas. — 7 i 1-klas. — 5. Szkoły te rozporządzały 609 izbami lekcyjnymi, z czego 271 własnymi, 338 wynajętymi.

Na jeden etat nauczycielski przypadało 60,6 dziecka, na jeden oddział przeciętnie 54 dzieci. Procent niepromowanych dzieci 16,2 proc. Spada on jednak stale od 3-ich lat: w r. szkolnym 1929/30 — 22,1 proc., w r. 1930/31 — 20,5 proc., d 1931/32 — 16,2 proc. Jest to objaw bardzo pocieszający, gdyż świadczy, że mimo znacznego pogorszenia się warunków bytowania naszych dzieci i pracy w szkołach z powodu redukcji etatów i większego obciążenia tych etatów dziećmi, praca nauczycielstwa doskonaliła się coraz bardziej, i wydaje coraz lepsze wyniki.

Troską naszą największą w ub. roku szkolnym było dożywianie dzieci, zapoczątkowane w pierwszych dniach listopada ubiegłego roku. (znaczną ilość szkół prowadziła je i poprzednio).

Aby zobrazować pracę naszych szkół przytoczę parę liczb i faktów. Wydano w szkołach dzieciom: 1342.200 śniadań, z czego dzieci zamożniejsze dały 182.000, 100.200 obiadów, 25.000 kolacji, umieszczono w zamożniejszych domach na śniadaniach 503 dzieci, na obiadach 573 i to na przeciąg kilku miesięcy, rozdano 9000 sztuk odzieży i 1955 par obuwia, z czego z darów samorządów terytorjalnych 552 sztuk odzieży i 850 par obuwia, resztę zdobyły szkoły własnymi staraniami względnie darowały je dzieci.

Najbiedniejsze dzieci otrzymały bezplatnie 10.000 książek, 11.000 zeszytów, 1000 bloków, 3000 ołówków etc., nie licząc tych, które magistraty naszych miast rozdzieliły wśród dzieci szkolnych.

W pracy tej wybitną rolę odegrały szkolne oddziały czerwonego krzyża młodzieży polskiej, liczące 2.200 członków. Praca tych dzieci (pod kierunkiem sił nauczycielskich) była wprost ofiarna. Zbieranie odzieży, w razie potrzeby jej czyszczenie, pranie i naprawianie, przyrządzanie i rozdzielanie po siłku w czasie przerwy bez chwili spoczynku dla siebie — praca ta zasługuje na wyróżnienie.

Inne organizacje szkolne pracowały również usilnie i wydawnie.

Szkolne koła L. O. P. P. liczyły 4500 dzieci, z których 331 zdało egzaminy z kursów obrony przeciwgazowej.

2300 harcerzy i harcerzy w 49 drużynach szkolnych harcerskich; ich starszyzna odbyła szereg kursów, z czego dwa obozowe w Okradzionowie dla 132 dzieci; drużyny zdobyły sprzęt harcerski (mundury i sprzęt) wartości 6900 zł.

Spółdzielnie szkolne liczyły 3800 członków, miały 57 sklepików spółdzielczych o obrocie 51.617.— zł. Spółdzielnie te utworzyły powiatowy związek spółdzielni szkolnych, a w b. roku szkol-

nym obejmą swą działalnością resztę szkół naszego powiatu.

Tę pracę społeczną naszych dzieci trzeba jeszcze uzupełnić tem, że prawie we wszystkich szkołach jest wprowadzony samorząd szkolny. W wielu są świetlice szkolne i czytelnie, w których dzieci zdolniejsze dają bezinteresowną pomoc w nauce dzieciom słabszym.

Wiele szkół tą pracą staje w rzędzie najlepszych szkół w Polsce.

Tak się w suchem, cyfrowym, bardzo ogólnym zestawieniu przedstawia wynik pracy naszych szkół, nauczycielstwa i dzieci w ubiegłym roku szkolnym. Kryje się za nim ogrom wysił-

ku tak nauczycielstwa, jak i dzieci. Przedstawiam go naszym społeczeństwu z gorącym podziękowaniem tym wszystkim, którzy nam pomogli w naszej pracy, zwłaszcza w dożywianiu dzieci. Jest to bowiem i nadal największą naszą troską.

Dziękuję więc w pierwszym rzędzie rodzicom za ich ofiarność dla tych najbardziej potrzebujących, starostwu, magistratom i komitetom pomocy bezrobotnym, które przysły nam z bardzo wydatną pomocą w środkach żywności.

Nie wątpię, że tę pomoc mieć będziemy i w bieżącym roku szkolnym.

Stanisław Luchowicz,
inspektor szkolny.

Prywatna Szkoła Powszechna Koedukacyjna

Zofji Filipczyńskiej

otwiera się w nowym roku szkolnym

PRZY UL. WIEJSKIEJ Nr. 8. Telefon 21. — SOSNOWIEC

Zapisy do pierwszych 5-ciu oddziałów, przyjmuje się od 21 września w godz. od 15-tej do 18 z wyjątkiem niedziel i świąt.

UWAGA! Jednocześnie prostuje się ogłoszenia na ekranie, powinno być „Koedukacyjna” zamiast „Żeńska”.

Likwidacja strajku na kop. „Renard” w Sosnowcu

Onegdaj, jak to donosiliśmy, na kopalni „hr. Renard” w Sosnowcu wybuchł strajk, z powodu wypowiedzenia pracy 88 robotnikom. Wszystkie trzy zmiany w liczbie około 2000 ludzi porzuciły pracę i rozeszły się do domu.

Wczoraj strajk został przerwany. Cała ranna zmiana zgłosiła się normal-

nie do pracy. Pracowały również normalnie zmiana druga i trzecia.

Wątpić należy, czy protestacyjny strajk robotników kop. „Renard” odniesie jakiś skutek i skłoni dyrekcję do zmiany decyzji, co do wspomnianych 88 robotników.

Tragiczny wypadek na dworcu w Będzinie.

Terenem tragicznego wypadku był onegdaj dworzec w Będzinie.

Mianowicie w czasie wskakiwania do pociągu, wpadł pod koła wagonu, 35-letni Jan Polak, zam. w Katowicach.

Koła wagonu obciły Polakowi prawą nogę i prawą rękę.

W stanie ciężkim przewieziono go do szpitala powiatowego w Będzinie.

Tajemnica kościotrupa kobiety znalezionej pod Kielcami.

STRASZNE ODKRYCIE, — ZAGADKOWE MORDERSTWO. — CZYJ TO SZKIELET?

We wsi Stopiec-Rządowy, gm. Szczecno, pow. kieleckiego, obok domu Piotra Szyszki w ziemi na głębokości 1 mtr. znaleziono ludzki szkielet.

Szkielet leżał w pozycji skulonej, bokiem i nakryty był deską, umieszczoną na kilkanaście cm. nad nim.

Kościotrupa przypadkowo zauważył syn Szyszki i oniemiał z przestraszu.

Następnie o swem strasznym odkryciu zawiadomił policję, która wdrożyła śledztwo.

Przy bliższych oględzinach ustalono, że kościotrupowi brakuje kości goleniowych wraz ze stopami i dłońmi wraz z palcami u obu rąk, które prawdopodobnie zostały obcięte.

Pozatem na głowie kościotrupa znaleziono strzępy chustki, a pod nią ślady włosów co wskazuje, że jest to szkielet kobiety.

W miejscu, gdzie znaleziono szkielet z nieustalonych dotąd przyczyn obsunęła się ziemia, woda deszczowa obmyła kości, które świeciły białością, a czaszka szczyrzyła zęby, które jeszcze mocno trzymały się szczęki. Prawdopodobnie znaleziony kościotrup, jest szkieletem młodej kobiety zamordowanej w tajemniczy sposób przed 30—40 laty, najstarsi bowiem ludzie nie pamiętają jednak, by w tamtej okolicy kto zginął, lub kogo zamordowano. Nie było także w okolicy Szczecna żadnych operacji wojennych.

Według uzyskanych przez nas

wiadomości przed 30 laty w okolicy Szczecna grasował długi czas groźny bandyta Zajac, który był postrachem całej okolicy.

Posiadał on u siebie w domu kochankę, która słynęła z piękności i wdzięku kobiecego, a która często towarzyszyła Zajacowi w wyprawach bandyckich.

Podeczas jednej z wypraw bandyckich powinęła się noga i został ranny, jego zaś kochanka została zezłupiona przez psa, który w czasie szamotania odgryzł jej koniec nosa. Od tej pory bandyta otaczał się innymi kobietami.

Po pewnym czasie ślad po kochance Zajaca zaginął. Padła ona niewątpliwie ofiarą mordercy, dla którego była niewygodna i uciążliwa.

Niewykluczone jest także, że jest to jedna z innych ofiar bandyty. Na miejscu, gdzie znaleziono tajemniczy kościotrup gromadzą się tłumy ludzi.

FARBY

pokost szybko schnący, lakiery i pen-dzie po cenach najniższych poleca
Skład Apteczny S. Moneta
DĄBROWA - GÓRNICZA, ul. SOBIE-SKIEGO 29.

PRZETRZĄSZ KRYZYS

gdy jeś będziesz w wysmienitej pasztecarni

Piotra Michałowskiego

KIELCE, ul. Duża 10.

Obiad z 3-ich dań 1.20 gr.

W SOSNOWCU

(s) Pogrzeb śp. Szera. Dziś o godz. 8 popoł. odbędzie się pogrzeb na Niemcach Ludwika Szera, członka Z. Z. Z. oddz. Niemce, który zmarł na udar serca, spiesząc do pracy.

(s) Wolne miejsca w seminarjum męskim w Sosnowcu. Jesteśmy prosi o podanie do wiadomości, że w państwowym seminarjum męskim w Sosnowcu na kursie trzecim jest kilka wolnych miejsc. Przyjmuje się młodzież z 6 kl. gimnazjum z b. dobrymi obyczajami i dobrym postępem, zupełnie zdrowych i muzykalnych, zgłoszenia z dokumentami do 5 września w dyrekcji seminarjum.

(s) Nowy dyrektor gimnazjum im. Prusa w Sosnowcu. Dotychczasowy dyrektor gimnazjum państwowego im. Bol. Prusa w Sosnowcu p. Irzeliński przeniesiony został w stan spoczynku. Na stanowisko dyrektora tegoż gimnazjum powołano krakowskiego kuratora szkolnego p. Antoniego Ledwosa, dotychczasowego profesora gimnazjum w Gorlicach. P. dyr. Ledwos jest b. oficerem legionowym. Służył w 7 pułku ułanów, jest filologiem i wybitnym mówcą. Nowemu dyrektorowi życzymy pomyślnej pracy na nowym stanowisku. Wierzymy, że będzie on dobrym opiekunem młodzieży nie tylko zamożnej, ale i robotniczej naszego Zagłębia.

(s) Zebranie bezrobotnych członków związku podofic. rez. Dnia 5 września rb. o godz. 17 w lokalu własnym odbędzie się zebranie bezrobotnych członków sosnowieckiego koła związku podoficerów rezerwy.

Sprawy ważne, przybycie obowiązku wo.

(s) Rejestracja rocznika 1914. W czwartek od 1 do 30 bm. odbędzie się w magistracie w Sosnowcu rejestracja rocznika 1914. Mężczyźni, urodzeni w roku 1914 winni się zgłaszać do magistratu według porządku alfabetycznego. Tych wszystkich, którzy nie zgłoszą się do rejestracji czekają poważne kary.

(s) Odczyt. Dziś o godz. 11.30 w miejskim ośrodku zdrowia przy ul. Teatralnej nr. 4 w Sosnowcu zostanie wygłoszony odczyt przez dra M. Molickiego „O durze brzusznej i chorobach zakaźnych przewodu pokarmowego: Istota schorzeń, objawy, przyczyny powstania, jak należy postępować, by uchronić się od duru”. Odczyt bezpłatny.

W związku z nasileniem się duru na terenie m. Sosnowca wysłuchanie odczytu przez najszerze warstwy będzie korzystną dla ludności.

(s) Koło przyjaciół „Powszechnia”. Na zlocie 12 czerwca br. postanowiono utworzyć koło przyjaciół „Powszechnia”, którego członkiem może być każdy, kto ukończył szkołę powszechną na terenie Zagłębia Dąbrowskiego.

Członek - przyjaciel płaci składkę roczną w wysokości 1 zł. 19 gr. otrzymuje legitymację, ma prawo podawać artykuły i uczestniczyć na zebraniach głównego komitetu redakcyjnego z głosem doradczym. Członek - przyjaciel otrzymuje pismo bezpłatnie.

Do koła przyjaciół mogą należeć również osoby ze starszego społeczeństwa, nie otrzymują jednak pismka, mają tylko prawo wstępu na zebrania komitetu.

Zapisywać się można codziennie w redakcji (Dąbrowa, Okrzei 41, szkoła nr. 3) lub też piśmiennicę przysyłając przekazem pieniężnym (PKO. nr. 143.770).

(s) Kradzież 8 gołębi. Z komórki Anny Wilskiej, zam. przy ul. Rybnej 18 w Sosnowcu skradziono 8 gołębi, wart. 16 zł.

Przypomina się dotychczasowym słuchaczom przyw. kursu dla eksternistów z 6 klas gimnazjalnych w Sosnowcu, że dalsze lekcje rozpoczynają się w poniedziałek 5 września br. w dotychczasowym lokalu (szkoła powsz. Nr. 9 im. T. Kościuszki, ul. 3-go Maja, przystanek tramw. „Podstacja”).

Z dniem 5 września br. rozpoczyna naukę II-gi kurs dla eksternistów z 6 klas gimn. Informacji udziela kierownik kursów Jan Dobrowolski, em. prof. gimn. (tel. 13.18) codziennie od 20 sierpnia w godz. od 18 do 20 we wspomnianym lokalu. Tam przyjmuje się również zapisy. W toku organizacji jest także roczny kurs dla maturzystów gimnazjalnych. Informacje tamże.

T. Santura

MYSŁOWICE, ul. Piaskowa 48

POWRÓCIŁ

i przyjmuje rano od 8—1-szej popołudniu od 2—6-iej. w niedzielę i święta od 8—1-szej.

74-LETNI STARUSZEK POWIESIŁ SIĘ NA KLAMCE U DRZWI.

Onegdaj wieczorem mieszkańcy domu nr. 8 przy ul. Piłsudskiego w Sosnowcu zaalarmowani zostali samobójstwem 74-letniego staruszka Wacława Jastrzębskiego. Jastrzębski, korzystając z nieobecności domowników, powiesił się na kłame od drzwi.

Co było powodem rozpaczliwego kroku — niewiadomo. Samobójstwo to, z uwagi na wiek donata, wywołało zrozumiałe poruszenie.

Z BĘDZINA.

(b) Zebranie kupców w Łagiszy. Dziś o godz. 9-ej rano w lokalu remizy strażackiej odbędzie się zebranie kupców, zamieszkałych na terenie Łagiszy.

Na zebraniu omawiane będą ciekawe sprawy, dotyczące kupiectwa polskiego. Poza tem p. Trzemiński wygłosi referat na temat obecnej sytuacji w kupiectwie, a p. R. Kiecki o wprowadzeniu nowej ustawy podatkowej.

(b) Konferencja wójtów i pisarzy. Dnia 7-bm., w sali posiedzeń sejmiku będzińskiego odbędzie się konferencja wójtów i pisarzy gminnych, na której omawiana będzie nowa ustawa karna.

(b) Zabawa w Grodźcu. Dziś o godz. 8-ej popoł. w lokalu remizy strażackiej w Grodźcu miejscowa ochotnicza straż ogniowa wiejska urządza wielką zabawę. Program zabawy zapowiada wiele niespodzianek, między innymi kółko szachowe. Wygrać będzie można 30 korcy węgla, 5 worków cementu, kury, kaczki i wiele innych cennych fantów. Warto spróbować szczęścia.

Z DĄBROWY.

SPRAWA NADANIA UPRAWNIEN ELEKTRYCZNYCH M. DĄBROWIE.

Prez. Madeyski w czasie ostatniego swego pobytu w Warszawie odbył konferencję z ministrem przemysłu i handlu Zarzyckim, na temat uprawnień elektrycznych m. Dąbrowy. Minister Zarzycki przyrzekł sprawę tę załatwić jeszcze w bieżącym miesiącu.

W związku z nadaniem uprawnień elektrycznych Dąbrowie minister Zarzycki odbędzie jeszcze konferencję z dyrektorem elektrowni okręgowej Zagłębia Dąbrowskiego p. Beresko.

Konferencja ta zapowiedziana jest na dzień 6 bm.

(d) Zapisy do szkoły dokształcającej zawodowej. Prosimy jesteśmy o podanie, że publiczna szkoła dokształcająca zawodowa w Dąbrowie kończy już w najbliższych dniach zapisy nowopodających słuchaczy. Sekretariat szkoły mieści się w gmachu szkoły górniczej.

Świadectwa z ukończenia szkoły wymagają przy składaniu egzaminów czeladniczych w izbie rzemieślniczej.

(d) Osobiste. Dyrektorem szkoły górniczo-hutniczej w Dąbrowie został mianowany, drogą konkursu, inż. W. Wierzbicki.

Z CZELADZI.

TRAMWAJ ZMASAKROWAŁ TWARZ BEZROBOTNEMU W CZELADZI.

Wczoraj przy ul. Będzińskiej w Człodzi naprzeciwko restauracji Bajora miał miejsce wypadek, któremu uległ bezrobotny 22-letni Stanisław Ptak, Człodzi, ul. Grodziecka.

Mianowicie w chwili, gdy kilka osób zbierało rozrzucone niołki nadjechał tramwaj i stopniami uderzył Stanisława Ptaka w głowę. Doznał on pęknięcia kości nosowej i poranienia całej twarzy.

Ofiarę własnej nieostrożności odprawiono do szpitala powiatowego w Będzinie.

Podaje się do wiadomości wszystkim członkom Piwiarni że

ZEBRANIE

odbędzie się dnia 5.9. br., poniedziałek w kinie „Momus” na Pogoni (ul. Nowopogońska) w I terminie o godzinie 11, w razie nie dojdzie do skutku, w II terminie o godz. 12. Uprasza się o liczne przybycie.

Sprawy b. ważne.

ZARZĄD.

Falszywy lekarz leczył chorych przez 10 lat.

ZDEMASKOWAŁ OSZUSTA LEKARZ POWIATOWY W KOŃSKICH.

W dzisiejszych kryzysowych czasach na każdym kroku spotyka się oszustów, mniej lub więcej sprytnych.

Najgenialniejszym chyba ze wszystkich jest świeżo zdemaskowany przez policję, niejaki Wolf Kieys, pochodzący z Łodzi.

W ostatnich tygodniach Kieys, przybył do Końskich, gdzie zameldował się u lekarza powiatowego dr. Marzec, jako dr. med. Lipsztadt, specjalista chorób płuc i serca.

Lekarz powiatowy dr. Marzec, nara-

zie nie miał nie przeciwko osiedleniu się w Końskich dr. Lipsztadta, który posiadał wszystkie potrzebne dokumenty. Po otwarciu gabinetu lekarskiego dr. Lipsztadt, miał sporo pacjentów, zwłaszcza odwiedzali go młode mężatki, którym sprzykrzył się już dr. Marzec.

W ub. niedzielę dr. Lipsztadt zaproszony został na kolację do państwa dr. Marzeców, podczas której wyszło na jaw, że dr. Lipsztadt nie zna nazwisk profesorów uniwersytetu warszawskiego, na którym miał rzekomo studiować. Zadz-

wilo to mocno dr. Marzec i zwrócił bacniejszą uwagę na swego kolegę.

W toku dalszej rozmowy wyszło na jaw, że Lipsztadt nie zna wielu podstawowych rzeczy, których uczy medycyna.

O swem spostrzeżeniu dr. Marzec zameldował natychmiast policji, która zdemaskowała oszusta.

Poproszony o okazanie dokumentów, dr. Lipsztadt oświadczył, że przez pośpiech nie zabrał ich z sobą i zostawił wszystko w Warszawie.

Podczas rewizji w jego mieszkaniu policja znalazła masę najróżniejszych dokumentów, dyplomów, wizytówek i druków oraz sporą ilość medykamentów i narzędzi lekarskich.

W toku dalszego dochodzenia wyszło na jaw, że Kieys ukończył w Łodzi 6-kl. gimnazjum i dostał maturę w Kamieńcu — Podolskim, w roku 1922. Przez rok Kieys udzielał lekcji po domach prywatnych, gdzie w jednym z nich skradł dyplom lekarski, na nazwisko dr. Lichtenberga, sam zaś sfalszował potrzebne mu dokumenty i od 1923 roku rozpoczął praktykę lekarską w Opatowie, pow. opatowskiego, gdzie leczył pacjentów przez całe lato.

Następnie Kieys rozpoczął tournée niemal po całej Polsce i wszędzie dopisywało mu szczęście. Oszust bojąc się, by go nie zdemaskowano, przy każdej okazji kradł dyplomy i dokumenty swym kolegom, względnie dokumenty sam podrabiał i wyjeżdżał do innej miejscowości. Dziwnym trafem zawsze dopisywało mu szczęście.

W Belchatowie, pow. piotrkowskiego Kieys, występował jako dr. Jabłoński, w Balciu za Warszawą jako dr. Lichtenberg, w Hły jak odr. Lipsztajn, w Przeborzu jako dr. Szewród, w Jedwabnym, pow. ostrołęcki jako dr. Józef Goldblück, w Łowiczu jako dr. Li. szadt itp.

Ostatnio Kieys pod nazwiskiem dr. Szafela ordynował w Szczawnicy, gdzie sfalszował podpis dr. Szafela na wekslach na sumę 400 zł. Dr. Szafel po otrzymaniu wezwania do zapłacenia podrobionych weksli spostrzegł, że pod jego firmę podszywa się ktoś niepożądany i zrobił odp. ostrzeżenie w ostatnim miesięczniku lekarskim.

Oszusta aresztowano i przekazano władzom sądowym. Zaznaczyć należy, że Kieys w czasie swej blisko 10-letniej praktyki lekarskiej leczył wszystkie choroby a nawet przez dłuższy okres czasu podawał się jako specjalista chorób kobiecych i miał do pomocy akuszerkę z okolic Warszawy, której nazwiska dotychczas nie dało się ustalić.

Z ZAWIERCIA.

(z) Msza żałobna. Wczoraj o godz. 9-ej rano w kościele parafialnym w Porębie została odprawiona przez ks. proboszcza K. Czaplińskiego msza żałobna za spokój duszy śp. prezydenta Michałiny Mościckiej. Na nabożeństwie obecni byli: przedstawiciele samorządu gminnego, policji i szkoły powszechne.

(z) Akeja żywnościowa. Jutro o godzinie 9-ej rano w sali domu ludowego magistrat przystępuje do rozdawania talonów na żywność na wrzesień. Talony na żywność rozdawane będą w domu ludowym bezrobotnym ze wszystkich rejonów.

(z) Zabawa związku podof. rezerwy. Dziś o godz. 2-ej popoł. związek podoficerów rezerwy koło w Nowem Zawierciu urządza w „Modrzejkach” pod Rudnikami zabawę, z której dochód przeznaczony będzie na cele pomyślnie rozwijającego się koła związku podof. rezerwy.

(z) Poświęcenie sztandaru związku b. ochotników armji polskiej. Dnia 11 listopada br. odbędzie się uroczyste poświęcenie sztandaru związku b. ochotników armji polskiej w Zawierciu.

(z) Kradzież. Kiejański Jan, zam. w Sosnowcu, 1-go maja 25, zameldował w policji, iż w czasie postoju w Zawierciu skradziono mu z auta f.m.y. „Nobel” kilka rozpylaczy do flitu oraz kilka puszek flitu.

Rejestracja inżynierów i techników pozostających bez pracy.

Piętnasty zjazd delegatów polskich zrzeszeń technicznych, który odbył się w dniu 10 i 11 kwietnia br. uchwalił, w sprawie bezrobocia w Polsce i położenia inżynierów i techników na tle kryzysu, aby poszczególne stowarzyszenia zrzeszone zebrały ze swych terenów statystykę, pozostających bez pracy inżynierów zrzeszonych i nie zrzeszonych.

Zarząd stowarzyszenia techników w Sosnowcu prosi o możliwie rychłe zgłoszenie się osobiste lub pośmiennie wszystkich inżynierów i techników również niezrzeszonych, pozostających bez pracy do sekretariatu stowarzyszenia techników w Sosnowcu (ul. Czysa nr. 9)

w godzinach od 20 do 22.

Ze względu na planowaną akcję i wszelkie kroki u władz, faktyczne przedstawienie obecnej sytuacji, poparte być musi zgłoszeniami wszystkich znajdujących się bez pracy.

Uchylanie się zatem poszczególnych osób od zgłoszenia się może przynieść szkodę sprawie ogólnej.

Przy zgłoszeniach piśmiennych prosz się o podanie dat osobistych, specjalności, zajmowanego ostatnio stanowiska, jak długo pozostaje bez pracy itp. Ostateczny termin zgłoszenia w dniu 15 b. m.

Dwaj robotnicy pod zwałami węgla na kop. „Saturn”

Onegdaj wieczorem na dole kopalni „Saturn” wydarzył się nieszczęśliwy wypadek, którego ofiarami padło dwóch górników Józef Żurek i Walenty Polak.

Podczas pracy na jednym z filarów

oderwał się kawał węgla, który runął na znajdujących się tam robotników. Nieszczęśliwi doznali ogólnych obrażeń ciała. W stanie niezagrożającym życiu odwieziono ich do szpitala.

Katastrofa samolotowa pod Bolesławiem

W dniu wczorajszym miała miejsce katastrofa samolotu wojskowego, typu „R. W. D. 4”, z 2 p. lotniczego, podczas lądowania. Na pastwiskach pod Bolesławiem.

Siedzący wewnątrz wojskowi mia-

nowicie pilot plutonowy Maj i obserwator por. Madecki wyszli z katastrofy cało, doznając jedynie nieznacznych obrażeń cieleśnych.

Samolot uległ całkowitemu rozbiciu.

Z życia podoficerów rezerwy w Klecach.

W dniu 21 sierpnia rb. odbyło się walne doroczne zebranie członków kieleckiego koła związku podoficerów rezerwy, przy udziale 75 członków.

Zebranie zajął prezes ustępującego zarządu Jaworski, zapraszając na przewodniczącego p. Krzyżkiewicza, na sekretarza M. Szlonzaka, oraz na asesorów Drewniaka i Jachimczyka.

Z kolei sekretarz zarządu okręgu S. Gogół wręczył odznaki wojskowe i sportowe zasłużonym członkom koła. Po odczytaniu protokołów przez sekretarza K. Kmiecica i Neustcina, nastąpiło szczegółowe sprawozdanie ustępującego zarządu koła, sądu koleżeńskie-go, komendanta koła oraz komisji rewizyjnej, która udzieliła ustępującemu zarządowi koła absolutorjum.

Następnie przez aklamację wybrano jednogłośnie prezesem koła Gustawa Langa, na członków zarządu M. Szlonzaka, H. Marzheckiego, K. Kmiecica, K. Marciszewskiego, St. Sieczkę, E. Dłużewskiego i na zastępców St. Ga-

sowskiego i J. Jaworskiego.

Do komisji rewizyjnej wybrano: H. Zajączkowskiego, Drewniaka i Cielatkowskiego, a na zast. Mroźka.

Komendantem koła wybrano dotychczasowego komendanta K. Neustcina i na zast. Szczepana Zawadzkiego.

Funkcję referenta ubezpieczeniowego powierzono Jakóbowiczowi.

Na walny zjazd delegatów kół OZPR we Lwowie, wybrano G. Langa, J. Jaworskiego i K. Kmiecica, a na zjazd delegatów okręgu Drewniaka, St. Sieczkę i St. Gąsowskiego oraz na zast. K. Dłużewskiego.

Po omówieniu spraw bezrobocia, P. W. i W. F. nastąpiło sprawozdanie sekcji samopomocy oraz uchwalenie budżetu na 1932-33 rok.

Po wniesieniu okrzyków na cześć Najjaśniejszej Rzplitej, Jej prezydenta I. Mościckiego oraz wodza narodu marszałka Piłsudskiego, zebranie zamknięto o godz. 17 po 6-cio godzinnych obradach.

Splonęło pół wsi w pow. włoszczowskim.

POŻAR POWSTAŁ OD PAPIEROSA. — STRATY WYNOSZĄ 100 TYS. ZŁ.

W osadzie i gminie Kurzelów, pow. włoszczowskiego, w zagrodzie Rozenblata Aby wybuchł pożar, który następnie przeniósł się na sąsiednie zabudowania i zniszczył ogółem 11 domów mieszkalnych, 2 stodoły, 3 szopy, oborę, kuźnię, sklep stow. spożywców i warsztat

masarski wraz z przyrządami. Ponadto spaliły się 2 świnie.

Straty wynoszą około 100.000 zł. Ustalono, iż pożar ten powstał w stajni Rozenblata wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem przez jego syna.

(z) Kursy O. P. L. G. Jutro o godz. 7-ej wieczorem w sali kasy chorych rozpocznie się kurs obrony przeciwlotniczo - gazowej dla pracowników kasy chorych z filji w Zawierciu.

Także sam kurs rozpocznie się w środę 7 bm. o godz. 7-ej rano w firmie Bauerertza w Międzybóżu. Kurs ten trwać będzie bez przerwy 4 dni po 8 godzin dziennie. Kierownictwo kursów objął instr. powiatowy LOPP. Czesław Broczyński.

(z) Straganowy handel mięsem. Przed paru tygodniami magistrat zawiercki wydał zarządzenie zabraniające sprzedaży mięsa i wędlin na otwartych straganach. Mimo to jednak kilku handlarzy utrzymujących się nieomal z tego handlu, w ubiegły czwartek stragany z mięsem na nowym rynku wystawiło, lecz niestety policja zmusiła ich do usunięcia straganów, przy czym spisała protokoły.

(z) Repertuar kin zawierckich. Kino „Arlekin” — „Nowoczesny Casanova”; nadprogram śpiew tenora E. Liśsa.

Z Olkusza.

NAPAD RABUNKOWY NA SZOSIE PRADŁA — SZCZĘKOCINY.

Na przechodzących szosą z Pradł do Szczekocin (na terenie powiatu olkuskiego) Eugenjusza Czarnka z Kromolowa i Stanisława Maję z Zawiercia, napadło dwóch osobników, uzbrojonych w kije. Zabrali napadniętym skrzypce i trzewiki, żądając za to oddania gotówki. Ponieważ napadnięci bronili się przed terorem, napastnicy poczęli ich bić, usiłując wyrwać z ręki Maję gotówkę w wysokości 28 zł.

W czasie szamotaniny się, usłyszano turkot nadeżdżającej furmanki, co spłoszyło napastników, którzy uciekli wraz ze skrzypcami i trzewikami do lasu.

Zawiadomiona policja zarządziła posęgi za napastnikami.

— o o —

(ol) Redukcja. Fabryka Westena wywołała pracę około 100 robotników. — Dalsze redukcje spodziewane są w krótkim czasie.

(ol) B. majster Chudoba zmarł. Ofiarą postrzału się przy manipulacji rewolwerem. Henryk Chudoba, zmarł w szpitalu oluskim.

(ol) Dwaj komuniści z Wolbromia ujęci na gorącym uczynku. Dwaj młodzieńcy 18-letni Stanisław Mrózek i 19-letni Stanisław Krawczyk, mieszkający w Wolbromiu, wychodząc z tajemniczym bagażem, nocą wczorajszej, nigdy się nie spodziewali, aby zaraz po wyjściu z domu spotkać ich niespodzianka.

Zaledwie zrobili kilka kroków poza obręb terenu fabrycznego, gdy jak z pod ziemi wyrosła policja. Na ucieczkę było za późno, poddali się więc rewizji. Z pod ubrań policja wyjęła im czerwone szmaty z napisami antypaństwowymi.

Z dowodami i rzeczami pojadą do więzienia w Mysłowicach.

Nieboszczyk w trumnie prosił... o wodę

NIEZWYKŁY WYPADEK W KORCZYŃCE NA POMORZU.

Z Korczyńca na Pomorzu donoszą o niesamowitym wypadku snu letargicznego, jakiemu uległ gospodarz

Wawrzyniec Scholastyk.

Przed kilkoma dniami Scholastyk nagle zachorował. Wezwano le-

karza, który, niestety, nie mógł określić

jego choroby.

Wezwano więc innego lekarza. I ten również nie mógł postawić diagnozy. Po dwóch dniach

Scholastyk zmarł.

Rodzina przygotowała się do pogrzebu. Nieboszczyk umieszczony został w trumnie. W nocy, przed mającym się odbyć pogrzebem, w mieszkaniu, gdzie leżał zmarły, znajdowała się cała rodzina,

pograżona w modlitwie.

Była godz. 1 po północy. Nagle nieboszczyk poruszył się, podniósł rękę i grobowym głosem zawołał: — Ja chcę wody!...

Można sobie wyobrazić panikę, jaka zapanowała wówczas wśród członków rodziny. Wszyscy rzucili się do ucieczki. W pokoju pozostała jedynie

żona zmarłego.

Odważna niewiasta nie przelekła się mówiącego nieboszczyka, udała się do kuchni i po chwili przyniosła w szklance wodę.

Nieboszczyk wziął szklankę do ręki, pomalutkę podsunął ją do ust i wypił wodę.

Ta sama historia powtórzyła się i następnej nocy

Domniemyamy nieboszczyk po północy znów podniósł się z trumny i zawołał:

— Wody! Wody!

Po wypiciu wody „nieboszczyk” najspokojniej ułożył się w trumnie i zapadł znów w sen letargiczny.

Wiesć o niezwykłym wypadku, jaki miał miejsce w mieszkaniu Scholastyków rozeszła się po okolicy, wywołując wśród ludności olrzymie poruszenie. Sprawą tą zainteresowały się władze, które poleciły lekarzom roztoczyć obserwację nad żywym nieboszczykiem.

Na trzeci dzień lekarze stwierdzili zgon Scholastyka, na skutek ataku sercowego.

Mimo katorycznego oświadczenia kilku lekarzy, że tym razem Scholastyk nie żyje, żona jego stanowczo sprzeciwiła się pogrzebaniu zwłok, twierdząc, że mąż jej

jeszcze się może obudzić.

Na polecenie władz Scholastyka pogrzebano.

Zdawało się, że na tem skończy się cała ta historia. Na drugi dzień jednak po pogrzebie, przywiegła do policji zadyszana żona zmarłego i oświadczyła, że będąc na cmentarzu usłyszała głos męża,

wychodzący z grobu.

Na polecenie prokuratury dokonano ekshumacji zwłok i stwierdzono raz jeszcze niezawodną śmierć.

Przestrzegamy przed nowym sposobem nabierania naiwnych.

Jak nas informują w okolicach rolniczych — krzątają się agenci, którzy naiwnym obiecują długoterminowe pożyczki z Austrii lub z Szwajcarii, po niskiej stopie procentowej, bo 5 proc. na zabezpieczeniu hipotecznym następnie ściągają sobie zaraz prowizję, bo — jak twier-

dzą — za dwa tygodnie kwota pożyczkowa nadejdzie na ręce adresata. Można sobie wyobrazić, wiele naiwnych w ten sposób padło ofiarą, przy dzisiejszym głodzie gotówkowym. Przestrzegamy zatem ludność przed temi niebieskimi ptakami, co to ani orzą, ani sieją — a zbierają.

ZE SPORTU.

Dziś na torze „Unji” w Sosnowcu wielkie, ogólnopolskie wyścigi motocyklowe.

Dziś o godz. 2.30 popoł. odbędą się na torze „Unji” pierwsze w Zagłębiu ogólnopolskie wyścigi motocyklowe. Jak już donosiliśmy, na starcie staną wybitni o znanych nazwiskach motocykliści krajowi.

Walka w poszczególnych konkuren-

cjach będzie zacięta i bardzo emocjonująca.

Zainteresowanie zawodami jest tak wielkie, że miejska komunikacja autobusowa uruchomiła specjalne autobusy, które będą dowozić publiczność na stadion już od godz. 1.30 popoł.

— o o —

HA KOAH (Łódź) — HA KOAH (Będzin) 0:0 (0:0).

W Będzinie „Hakoah” rozegrał wczoraj zawody towarzyskie z „Hakoahem” łódzkim. Gra w pierwszej połowie stała na niskim poziomie, goście natrafili na słaby zespół miejscowych.

Po przerwie gospodarze dochodzą do głosu i tylko dzięki bramkarzowi gości Rapaportowi nie zdołali uzyskać gola.

Z drużyny gości wyróżnić należy bramkarza Rapaporta i Hirscha, u gośpodarzy Nunberga i Brame.

Sędziował p. Mazur b. dobrze.

— o o —

TURNIEJ TENISOWY „SATURN” — „HA KOAH” 4:1.

Wczoraj odbył się na kortach „Hakoahu” w Będzinie pierwszy oficjalny mecz tenisowy „Saturn” — „Hakoah”, który zakończył się zwycięstwem gości w stosunku 4:1.

Wyniki poszczególnych spotkań przedstawiają się następująco: w grze pojedynczej Kozarski — Helberg 6:1, 6:4; Starzycki — Helberg 6:1, 6:0; Kozarski — Heller 6:4, 6:3; W. Buchwaie — Bożedaj 6:4, 3:6, 6:2.

W grze podwójnej Starzycki, Kozarski — W. Buchwaie, Heller 6:3, 6:3.

Goście górowali nad gospodarzami technika. Helberg z drużyny gospodarzy był w słabej formie, wywołanej brakiem treningu.

— o o —

K. S. „SARMACJA” — „ZEW”.

Dziś na boisku warszawskiego towarzystwa na Niemcach odbędą się zawody towarzyskie między „Sarmacją” z Będzina a T. S. „Zew”. Zawody budzą duże zainteresowanie.

Początek zawodów o godz. 16.30, przedmecz rezerw tych drużyn o 14.30. Jednocześnie podajemy, że zawody „Makabi” (Strzemieszyce) — „Zew” III zostały odwołane, natomiast o tej samej godzinie t. j. 13.30 odbędą się dwa mecze w siatkówkę.

— o o —

K. P. W. (Katowice) — RUCH 2:1 (1:1).

Wczoraj na boisku własnym „Ruch” z Sosnowca rozegrał towarzyskie zawody z kolejowym klubem z Katowic, ponosząc porażkę w stosunku 1:2.

W pierwszej połowie gra ładna. Obie strony przeprowadzają szereg ataków. Do przerwy utrzymuje się wynik 1:1. Po przerwie gra miejscami brutalna. Goście zdobywają drugą bramkę. Wynik 2:1 dla gości jest zupełnie zaskakujący.

Sędziował p. Pietrzyk, nieszczególnie.

KSAWERY MONTEPIN.

BRATOBÓJCA

Romans.

8.

Z przyjemnością, gdybym wiedział... Ale nie wiem wcale, co się stało z wdową Sollier. Słyszałem o niej trochę z powodu jej córki, która drapnęła z jakimś facetem... O! to rzecz powszednia... zdarza się to codziennie... Tylko w tym domu porządnym to był skandal... Ja jestem odzwierciadłem dopiero od dwóch lat.

Oficer wydawał się zgnębionym.

— A... wyjął, czyś pan nie również nie słyszał i o córce?

— Nie! Ale skoro tak zaczęła, musiała już daleko zajść!

Przybysz powstał chwilę zamyślony, pod wpływem gwałtownego wzruszenia, którego nie był w stanie powściągnąć. Dwie lzy grube po toczyły się po jego policzkach barwy brązowej.

— Dziękuję panu... rzekł wreszcie, wsuwając odzwierciadło do ręki dziesięciofrankówkę.

Potem wyszedł.

— Nie i nie wyszeptaj z gestem zdradzającym głębokie zniechęcenie. Muszę jednak je odnaleźć... Muszę

się dowiedzieć, co się z nimi stało. Spojrzał na zegarek. Przedmieście św. Honorego, nr. 228, rzekł do stan greta, wsiadając do dorożki.

Dom wskazany miał wygląd zbyt kowny. Szeroki przedsionek, wyłożony marmurem, poprzedzał schody pokryte szkarłatnym dywanem. Na poręczach lśniły mosiężne gałki.

Na prawo u wejścia przybita była tablica, opiewająca literami złotymi: „Biuro jeneralne i centralne wiadomości. — Poszukiwania w interesie rodzin. — Wiadomości o małżeństwach i rozwodach. — Interes prawne. — Personel pierwszorzędnym. — Uczciwość nieposzlakowana. — Zdolności specjalne. — Dyskrecja zapewniona. — Biuro i gabinet na I-szem piętrze”.

Kierownikiem tego biura był dawny inspektor policji Nestor Wiewiórka, który po latach dziesięciu rzucił służbę, szukając intratniejszego dla siebie zarobkowania, za pośrednictwem prowadzenia różnych poszukiwań na własną rękę dla osób prywatnych.

Do tego biura zgłosił się i przyjezdny oficer.

— Czego pan sobie życzy, zapytał go w przedpokoju woźny.

— Pragnę pomówić z panem Nestorem Wiewiórką.

— Zobaczę, czy pan Wiewiórka jest już w gabinecie. Kogoż mam ki-

oznajmić?

— Oto mój bilet.

I oficer wyjął z pugilaresu kwardratowy kawałek brystolu, na którym było wypisane: „Gabriel Savanne, kapitan okrętu”.

Kilka minut upłynęło poczem woźny powrócił, i wprowadził przybysza do gabinetu dyrektora agencji.

Nestor Wiewiórka uprzejmie powitał kapitana, zapytując go o interes, któremu na zawdzięczać jego wizytę.

Gabriel Savanne jakby się namyslał, poczem rzekł.

— Czy mogę być pewnym, że ta rozmowa pozostanie między nami? Nestor uśmiechnął się.

— To pierwszy warunek prowadzenia przez nas wszystkich interesów.

— Pragnę dowiedzieć się, co się stało z pewną kobietą?

— Jak się nazywa?

— Germana Sollier. Jeżeli jeszcze żyje, ma 27 lat.

— Gdzie się urodziła?

— W Paryżu. Znałem tylko jej matkę, w 1883 r. była odzwierciadła przy ulicy Miromesnil nr. 57.

— A czem się trudniła?

— Była szwaczka.

— Czy pracowała w magazynie?

— Nie... u siebie, a raczej u mat-

— A gdzie, podług pańskich wiadomości mieszkała ostatnio Germana Sollier?

— W Tulonie.

— Na której ulicy?

— Na portowej nr. 12. Tam, do dał Gabriel Savanne głucho, widział ją po raz ostatni w lipcu 1885 roku.

— Pół ósma roku temu! wykrzyknął Nestor Wiewiórka, tak dawno!

— I od tego czasu nie miał pan żadnej wiadomości o tej młodej dziewczynie?

— Żadnej...

— Czy od Tulonu rozpocząć mam moje poszukiwania?

— Nie. W Paryżu.

— Nie rozumiem... chcę mi pan to wytłumaczyć...

— Przed tygodniem powróciwszy z Kochinchiny, po 7 i pół latach nieobecności, przybyłem do Tulonu i chciałem się dowiedzieć, co się stało z nieszczęśliwą kobietą, którą skutkiem wymagań zawodu marynarckiego musiałem opuścić, a do której pisać przeszkodziły mi ważne wypadki, niezależne od mej woli dłu ga i bolesna choroba, jakkolwiek jej to przyrzekłem, i jakkolwiek zobowiązywała mnie do tego sama uczciwość.

J. C. N.

KOEDUKACYJNE DZIENNE I WIECZOROWE Zatwierdzone przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego KURSY HANDLOWE

(HANDLOWO - BUCHALTERYJNE)
M. KOŁACZKOWSKIEGO w Będzinie
ul. Sączewska 25. Tel. 7-90.

przyjmują codziennie w godz. 9-20 (oprócz świąt i niedziel)

zapisy nowych kandydatów na:

- 1) Roczny Wyższy
KURS HANDLOWY
Administracyjno - Buchalteryjny
- 2) Półroczny
KURS HANDLOWY
- 3) Półroczny
Kurs BUCHALTERYJNY
Opłata zł. 100.—, płatne w 5 ratach
miesięcznych po 20 zł.
- 4) Półroczny Kurs
KORESPONDENTÓW
- 5) Półroczny
KURS STENOGRAFJI
Opłata zł. 60.—, płatne w 5 ratach
mies. po 12 zł.
- 6) Dwumiesięczny Kurs
Pisania i liczenia na maszynach
Opłata za Kurs Wyższy zł. 35,
płatne w 3 ratach

7) KURS JĘZYKÓW OBCYCH

angielskiego, francuskiego, niemieckiego. (opl. miesięczna zł. 10)

Po ukończeniu Kursów absolwenci otrzymują świadectwa w.g. wzoru
zatwierdzonego przez Ministerstwo Wyznań Relig. i Oświecenia Pu-
blicznego. Żądać Programu Nauk i Regulaminu Kursów.

Wykłady na Kursach prowadzi 11 profesorów
rozpoczynają się w pełni na wszystkich wydziałach w czwartek,
dnia 17 września r. b.

Kursy posiadają odpowiednie Sale Wykładowe przy ul. Sączewskiej
25, Krakowskiej 1 i Kościuszki 15

Zniżki tramwajowe. Prospekty bezpłatnie. Niezamożnym — stypendja
Kierownik Kursów **EDWARD PECHAŁSKI**, Magister Praw.

Ostrzeżenie.

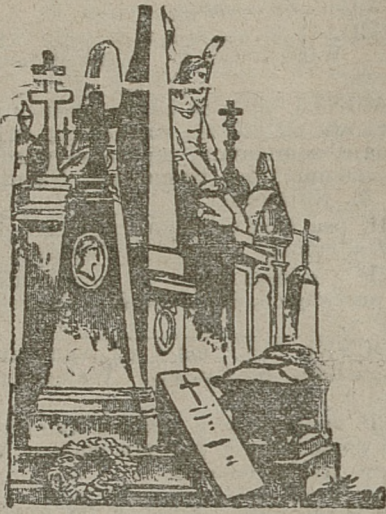
Chcąc nabyć proszki od bólu głowy z „KOGUTKIEM” „Migreno - Nervosin” należy żądać takowych w oryginalnych opakowaniach Gaseckiego, znanych od lat trzydziestu. Przy zakupie proszków z „Kogutkiem” „Migreno - Nervosin” zwracajcie uwagę na opakowanie i odrzucajcie uporeczywie polecane proszki ludzkiego do naszych podobne. Oryginalne opakowania po 5 proszków — pudełko 75 groszy.

Osoby, dla których przyjmowanie proszku stanowi pewną trudność, mogą używać proszek „KOGUTEK” „MIGRENO - NERVOSIN” w formie tabletek. Opakowania po 20 tabletek w pudełku. Cena zł. 1.50 gr. Żadajcie tabletek „Kogutek - Migreno - Nervosin” w oryginalnym opakowaniu Gaseckiego.

Kafle
pape, smołę, cement, wyroby żelazne, farby i pokost
polecane po cenach najniższych
Firma A. D. PREJZEROWICZ
Dąbrowa Górnicza Okrzei 16

WŁOSÓW wypadanie
— łysienie usuwa —
Esencja CHINOWO - CHMIELOWA o
„Mydło CHINOWO - CHMIELOWE”
z Kogutkiem.
Sprzedają apteki, składy apteczne

Zakład artystyczno - rzeźbiarski
i kamieniarski

JANA ZAGÓRSKIEGO

Sosnowiec, ulica Aleja 3 — Telefon 12-48

WYKONYWA:

pomniki, grobowce i wszelkie roboty budowlane z piaskowca, marmuru i granitu oraz sztucznych kamieni, roboty betonowe i mozaikowe t. j. schody, słupy ogrodzeniowe, drenaże studienne, płyty trotuarowe, postumenty z krzyżami żelaznymi i t. p. — Wykonanie solidne i dogodne warunki płatności.

Ważne dla Sosnowca i okolicy
Zaszczytnie znany w całej Polsce M. TILLEMANN z Krakowa ul. Szlak 39, specjalista i wynalazca, nowego systemu opatentowanych bandażi, usuwających radykalnie różnego rodzaju najniebezpieczniejsze

Przepukliny

(ruptury) u pań, panów i dzieci — nawet tam, gdzie różne systemy bandażi i operacje nie pomogły, — przyjeżdża do Katowic na krótki czas i będzie przyjmował osobiście od 6 września (z wyjątkiem niedziel) od godz. 1/2 3 — 6 popołudniu.

M. TILLEMANN

Specjalista i wynalazca opatentowanych bandażi
KATOWICE, ul. Plebiscytowa 2
m. 3. Tel. 16-80.
Proszę żądać prospektów darmo

NIE PRZERWATYWY! —
Lecz wyraźnie PRZERWATYWY „OLLA” winien Pan żądać, wszystkie inne zaś, rzekomo równie dobre, jaknajenergiczniej odrzucać.

Prawdziwe jedynie z nazwą „OLLA”

i tą marką na każdej kopercie.

Dziś! — Otwarcie sezonu! — Dziś!

Szpieg i kobieta

w roli głównej:
BRYGIDA HELM I WILLI FRITSCH.

NADPROGRAM:
TYGODNIK DŹWIEKOWY
— POPIS KAPELI CYGAŃSKIEJ. —

W SEZONIE TYLKO NAJPOTEŃNIEJSZE FILMY! Dziś!

„C. K. FELDMARSAŁEK”

(FAŁSZYWY MARSZAŁEK).
W roli tytułowej Vlasta Burjan.
Nadprogram! Pożycie małżeństw wśród zwierząt i zwycięstwo Walasiewiczówny na Olimpiadzie.

Następny program „PRECZ Z MIŁOŚCIĄ”. W roli tytułowej Liljana Harwey.
Wkrótce „ZWYCIĘZCA” (Hotel Atlantic). Jean Murat i Kate Nagy.

W piątek 2 września 1932 roku.
Otwarcie sezonu najwspanialszym superfilmem 100 proc.

„NAD RANEM”

Wyśniony amant **RAMON NOWARRO** wzrusza i porывa wraz z czarującą partnerką **Helena Handler**.
Nadprogram! Arcywesoła farsa w 3 aktach pt. „Z DESZCZU POD RYNNĘ”.

ANONS! W niedzielę o godzinie 11 rano Poranek dla młodzieży. — Bilety dla starczych 40 gr., dla dzieci 20 groszy.
ANONS! Od piątku 9 września „ZWYCIĘSTWO”.

Broszurki

w sprawie nowego systemu leczenia zapomocą kąpiei jelitowych wysyła bezpłatnie

M. JURECKI

Mysłowice 16 tel. 10-83.

Wyjaśnię osobistych udzielam od 9 — 12 i 2 — 5.

W niedzielę i święta od 8 — 10 rano.

Matki!

Żadajcie w aptekach i skład. apt. higieniczn. przysypki dla dzieci

„Puder Dzidzi”
(z kogutkiem)

utrzymującej ciało dziecka w zdrowiu i czystości.

PIEGI...

gdzie wszystkie środki zawiodły, tam Krem pomoże... **ANIDA**

Sprzedają składy apteczne:
w Sosnowcu: Joskowicz i Lancman i inni
w Będzinie: H. Wekselman — J. Ejbuszyc, Misiorski.
w Dąbrowie: T. Janicki suke. Grochowskiego
w Czeladzi: J. Herszkiewicz.

OKULISTA

Dr. med. **K. UNGER**

były lekarz kliniki wiedeńskiej
ordynuje w SOSNOWCU przy ul. Sienkiewicza 4a Ip. telef. 10-98.
od godz. 9-12 przed południem i od 15-19 popołudniu.

REKLAMA

JEST DŹWIGNIĄ HANDLU!

Zatwierdzone przez Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ., istniejące od 1918 r.

DZIENNE I WIECZOROWE

KURSY HANDLOWE

D-ra K. Stattlera

ZAPRZYSIĘZONEGO RZECZOZNAWCY KSIĄG, — Tel. 6-82.

Tel. 6-82. — Będzin, ul. Modrzejowska 44, I piętro, front, przyjmują zapisy nowych kandydatów (ek) codziennie, za wyjątkiem niedziel i świąt, od godz. 10 — 13 i od 16 — 20.

Program Kursów obejmuje: Księgowość, arytym. handl. i finansową, koresp. handl., handel towarowy i pieniężny, kantor praktyczny, prawo handl., stenografię, pisanie i liczenie na masz., oraz inne przedmioty potrzebne w handlu i adm. handl. lub przem. Przy kursach uruchomiony będzie również Kurs Języków Obcych (niemiecki, francuski i angielski).

Absolwenci otrzymują świadectwa p.g. wzoru zatwierdzonego przez Min. W. R. i O. P.

Zniżki tramwajowe. Prospekty bezpłatnie. Niezamożnym ulgi lub stypendja.

DROBNE OGŁOSZENIA.**Nauka i wychowanie.**

GRY SKRZYPCOWEJ ZASAD MUZYKI i solfeggio udziela Eugeniusz Ledwan, Kolejowa 4. Dogodne warunki płatności.

KONCESJONOWANE kursy kroju, szycia, modelowania Zaborowskiej. Król najnowszy Akademii Paryskiej świadectwa prawne. Sosnowiec, Piłsudskiego 18.

RODOWITA Francuska, Paryżanka udziela lekcji literatury i języka francuskiego. Adr. Jeanne de Leclere Nowakowska, ul. Prz. Mościckiego 19, 1-sze piętro, m. 13.

MUZYKI (fortepian) udziela rutynowa nauczycielka, była uczennica prof. Różyckiego, Strobła i Michałowskiego. Wiadomość mieszkanie Dr. Zahorskiego. Sosnowiec, ul. 3-go Maja 17, tel. 3-90.

RUTYNOWANY nauczyciel muzyki (absolwent konserwat. w Poznaniu) z kilkuletnią praktyką, udziela nauki gry na skrzypcach i mandolinie z uzupełnieniem przedmiotów teoretycznych, po bardzo przystępnych cenach. Wiadomość w księgarni I. M. Kornfelda w Sosnowcu, ul. Nowa 2.

SZKOŁA handlowa męska, średnia zawodowa, z prawami, przyjmuje zapisy. Opłata miesięczna 50 złotych, pracownicy państwowi 5 zł. Sosnowiec, Targowa 12, tel. 284.

GRY fortepianowej udziela wykwalifikowana nauczycielka u siebie i z przychodem. Wiadomość: „Expres”, Będzin i Dąbrowa.

6-CIO tygodniowy Kurs Gospodarstwa domowego. Zapisy przyjmuje Szwalnia N. O. K. Dąbrowa „Ognisko” godz. 15-18.

NA NOWY KURS PISANIA I LICZENIA na maszynach przyjmuje zapisy Biuro Windykacyjno-Informacyjne „Windykator” Sosnowiec, 1-go Maja 14.

UDZIELAM lekcji muzyki na skrzypcach. Będzin, Kollataja 21. J. Blacha.

SZKOŁA muzyczna gry skrzypcowej profesora Mazurkiewicza, zapisy przyjmuje wtorki, piątki. Sosnowiec, Modrzejowska 39.

20 WRZEŚNIA rozpoczną się reklamowe bezpłatne pierwszorzędne Kursy Kroju, Szycia, modelowania profesora Akademii Paryskiej Lewańskiego, na Piaskach, Warszawska 7 m. 1. Zapisy przyjmuje codziennie od 3-6 p. p. Po skończeniu świadectwa i dyplomu.

ABSOLWENTKA Uniwersytetu, po zwolenie rządowe, doskonale referencje, matematyka, francuski, niemiecki, muzyka, udziela korepetycji i przygotowuje do egzaminów w Czeladzi i okolicy bardzo tanio. St. Wojcikiewicz, kop. „Saturn” stara kolonia dom nr. 6.

UDZIELAM przed południem lekcji niemieckiego oraz przygotowuję do klas niższych szkoły gimnazjalnej. Wiadomość Będzin, telefon 1-55. Ceny umiarkowane.

UDZIELAM języka francuskiego oraz konwersacji tegoż. Oferty do administracji pod „La Francaise”.

POSADY I PRACE

POSZUKUJE inteligentnych agentów (tek) do pracy oraz zastępców na terenie woj. Kieleckiego i Śląskiego do sprzedaży. Nowosie dotychczas niewidziana. Potrzebna w każdym domu. zgłoszenia piśmienne lub osobiste Sosnowiec, Kaliska 43 m. 10 od 4-6 wieczorem.

PRZYJMĘ prowadzenie administracji domów. Zgłoszenia: Sosnowiec, Jagiellońska 5 m. 35, telefon 9-40.

POTRZEBNY zdolny podręczny szewski. Sosnowiec, Piłsudskiego nr. 70 m. 6.

POTRZEBNA dziewczynka do dziecka. Sosnowiec, Legionów 29 m. 11.

POSZUKIWANA polsko-niemiecka stenotypistka, kancja 300 złotych. Oferty „300” administracja.

POTRZEBNY chłopiec na praktykę stolarską. Sosnowiec, ul. Feliksa Perla Nr. 11.

POTRZEBNA politurka i chłopcy na praktykę stolarską. Sosnowiec, Piłsudskiego 25.

PANIENKA niezależna lat 21 średnio przystojna o młdej powierzchowności, ciemno blondynka poszukuje zajęcia, chętnie do pana samotnego. Oferty łaskawe „Expres” Sosnowiec, pod „J. M.”

PANNA lub wdowa posiadająca wolny lokal w Dąbrowie, otrzyma zajęcie Oferty „Expres” Sosnowiec „Ekspe-djentka”.

POTRZEBNA żenska siła biurowa do prowadzenia kasowości i pisania na maszynach za bezwzględną kancją zł. 500. Oferty do administracji „Expresu” pod „Uczciwość”.

POTRZEBNA służąca, znająca się na kuchni. Sosnowiec, Prezydenta Mościckiego 11. Cukiernia.

POTRZEBNI podręczni czeladnicy szewscy. Wiadomość: Filja „Expresu” Czeladź.

BACZNOŚĆ! Intelgenci: studenci, nauczyciele, urzędnicy! wyszła z druku Kieszonkowa Encyklopedia Popularna — zeszytami po 50 groszy. Miesięczny abonament. Prospekty bezpłatnie wysła: Kieszonkowa Encyklopedia Popularna, Kraków, Józefitów 10. Poszukujemy poważni, sumienni zastępcy wewódzcy — powiatowi.

WULKANIZATOR siła pierwszorzędna na potrzebny od zaraz. Wiadomość w administracji „Expresu Zagłębia” w Sosnowcu.

POTRZEBNA uczennica do szycia, haftu ręcznego i maszynowego oraz wszelkich drobnych robót. Zgłoszenia Pogoń, blok II-gi m. 20.

WARSZAWSKA pracownia wszelkiej garderoby damskiej oraz dziecięcej. Przyjmuje uczennice do kroju i szycia. Praca oraz nauka solidna. Świadectwa prawne wydaje. Sosnowiec, Pogoń, Rzymska 10.

LOKALE

PRZYJMĘ na mieszkanie 2-eh uczniów lub 2, uczennice. Nowopogońska 16 m. 7.

DO wynajęcia pokój z kuchnią i pojedyncze. Sosnowiec, Wschodnia 13.

PRZYJMĘ dwóch panów lub uczniów z całodziennym utrzymaniem. Wiadomość, Sielecka 15. Sikora.

POSZUKUJE lokalu w Dąbrowie, ewentualnie w Sosnowcu, nadającego się na sklepik wraz z małym pokojem. Zgłoszenia „Expres”, Dąbrowa.

MIESZKANIE do wynajęcia dla samotnej osoby. Zawiercie, ul. Szkolna 53.

WYNAJMĘ pokój, umeblowany, słoneczny, oddzielny. Wiadomość: Sosnowiec - Pogoń, Florjańska 1. Gospodarz.

DO wynajęcia mieszkania jedno i trzy pokojowe z kuchnią. Pszenna 16, Pogoń.

POKÓJ umeblowany oddzielne wejście. Sosnowiec, Piłsudskiego 42, III piętro, front prawo.

WYNAJMĘ 2 pokoje, kuchnię od 15 września. Smolna 9. Gospodarz.

PRZYJMĘ na mieszkanie małżeństwo lub dwóch uczniów. Dziewicza 11 m. 6.

3 POKOJE, kuchnia, centrum Sosnowca odstąpię zaraz. Sienkiewicza 11, miesz. 7, telefon 868.

Kupno i sprzedaż.

MOTOCYKL „Jap” 600 cm. dwucylindrowy w doskonałym stanie do sprzedaży bardzo tanio. W. Niepoń, Sosnowiec, Czysła 7.

RZADKA OKAZJA taniego kupna handlu win, wódek i towarów kolonialnych w ruchliwej dzielnicy Warszawy, oraz mieszkanie trzy pokoje, kuchnia, przedpokój, łazienka, gaz, elektryczność, telefon. Wiadomość. Zawadzki, Będzin Sączewska 9.

HIPOTECZNE zabezpieczenie na 7.000 zł. sprzedam za 5.200 zł. Zgłosz. „Expres Zagłębia”, Zawiercie dla „Zabezpieczenie”.

SPRZEDAM place na Piaskach w Miłowicach i Sosnowcu. Wiadomość — Miłowice, Słoneczna 7.

SKŁADOM trumien sprzedam niemało, duże i małe trumny, niedrogo. Dąbrowa, Wiejska 2.b. Kowalski.

DWA warsztaty używane, dobre, do sprzedaży. Wiadomość: Expres, Dąbrowa.

BECZKI na kapustę do sprzedaży dębowa. Sosnowiec, Pańska 3. Zemla.

OKAZYJNIE do sprzedaży dom o 6 ubikacjach 140 pretów placu frontowego, na dwie ulice w Dąbrowie. W Zagrze dom kilkanaście placów pod budowę, oraz wiele placów na Srodu. Ceny przystępne. Wiadomość: Zagrze, Kościelna 37. Bernas.

SPRZEDAM 15-morgowe gospodarstwo rolne w okolicy Zagłębia. Wiadomość: Sosnowiec, Rudna 6. Chrzanowski.

STOLIKOWA harmonja do sprzedaży. Sosnowiec, Robotnicza 25 m. 7.

SPRZEDAM sklep zaraz lub wydzierżawie. Sosnowiec, Florjańska 7. Brykałska.

SZYNY BUDOWLANE i wąskotorowe drut kolezasty, oraz różne żelazo do użytku poleca: H. Pfeffer, Będzin, Malachowskiego 33.

SPRZEDAM tanio renowacyjne stoły marmurowe i drewniane. Sosnowiec, Prosta 14.

SPRZEDAM maszynę do szycia okazyjnie 60 zł. i szafę. Jezor obok „Niwki”. Cebrat.

KSIĄŻKI Szkolne różne po byłej księgarni „Oświata” wyprzedaje wprost darmo. Grabowska. Sosnowiec. Dęblińska 2.

TANIO sprzedam pianino, wiolonczelę, fuzję, polowanie. Wiadomość: Skład obuwia u p. Nizińskiego, Mościckiego Nr. 8.

SKLEP z urządzeniem do sprzedania na Piłsudskiego. Wiadomość: Daleka 18 w sklepie.

Książki

używane szkolne i powieściowe nabywa od starszych księgarń „Polonia”.

MASZYNA do pisania za czynszem miesięcznym poszukiwana. Oferty „maszyna” administracja.

SZAFĘ, łóżko, kredens, bielizniarkę, patefon sprzedam. Sosnowiec, Florjańska 11 m. 41.

SPRZEDAM gospodarstwo rolne 10-morgowe. Dębowa Góra koło Sławkowa. Rachowicz.

SPRZEDAM kozetkę za 26 zł. Sosnowiec, Kollataja 16, oficyjna II piętro.

Ułomane

Dywanowa, materace, kozełki, ceny bardzo niskie. Sosnowiec, 1 Maja 14. Tomczyk.

NAJTANIEJ kupisz artykuły apteczne, kosmetyczne i fryzjerskie tylko w składzie aptecznym Dancygiera, Będzin, Malachowskiego 34. Polca znakomity krem i płyn od plam, piegów, przyszczy i wargów. Najlepsze preparaty od 30 gr.

SPRZEDAM dom nowy, 2 ubikacje, kozytarz, piwnica, 50 pretów placu. Wiadomość: Dąbrowa, Konopnickiej 90 za przejazdem.

OKAZYJNIE sprzedam pompę 2-eh skrzydłową nr. 2 z węzłem, 1 rower męski i 2 gramofony tubowe. Wiadomość: Dąbrowa, Łabędzka 13. Dobrowolski.

Z POWODU wyjazdu sprzedam sklep rzeźniczy z całym urządzeniem, warsztatem, mieszkaniami, bardzo tanio od zaraz. Wiadomość: „Expres” Dąbrowa i Sosnowiec.

WÓZEK dwu lub czterokołowy i śrubstaki kupię. Zgłoszenia: Zytina 13.

SPRZEDAM kawiarnię z powodu wyjazdu. Wiadomość w administracji „Expresu”.

HARMONJA biała 80 basów okazyjnie stoliczkowe od 250 zł., różne harmonie sprzedaje, zamieniam, naprawia wszelkich instrumentów. Sosnowiec, Narutowicza 38. Rutkowski.

KUPIĘ psa bardzo złego, rasa obojętna. Wiadomość: „Expres”, Dąbrowa.

SKLEP z mieszkaniem do sprzedaży. Cena przystępna. Wiadomość: „Expres” Dąbrowa.

MOTOCYKL NSU mało używany tanio sprzedam. Sosnowiec, Walcownia Renard 5.

SKLEP spożywczy z trafiką tytoniową do sprzedania z powodu zmiany w rodzinie. Raclawicka 24.

SPRZEDAM auto limuzynę po gruntownym remoncie i lakierowaniu, lub zamienię na motocykl mało używany. Zagrze, Miraszewskich 65. Dzieło.

SPRZEDAM plac około 65. Dęblińskiej w Dąbrowie. Cena przystępna. Wiadomość: „Expres” Dąbrowa.

OKAZJA. Młyn 6 par wały, 120 mórg ziemi, 20 mórg łąk, 6 mórg stawów, 15 mórg lasu. Budynki murowane z inwentarzem żywym i martwym. Cena 100 tysięcy. 50 tysięcy gotówką resztę na 16 lat. Obiekt gospodarczy. Młyn wodny walcowy z gatrem, 10 mórg ziemi, 4 morgi łąk z budynkami. Cena 22 tysiące. Wiadomość biuro „Pomoc” Sosnowiec, Warszawska 12.

2 POWOZY do sprzedania tanio. Sosnowiec, Sienkiewicza 1.

SPRZEDAM bardzo ładne urządzenie sklepowe nadające się nawet do składu aptecznego, oteżrzed można Dąbrowa 1-go Maja 65.

WYSPRZEDAŻ starzyny wojskowej, wydzierżawię mieszkanie, ogród, staw, ewentualnie ogrodnikom do spółki potwierdzonym planem na budowę łazienek. Ulica Stara 10, Szapiro.

Maszynę

do szycia gabinetową Singera z 5 szufladami i bębnową zamykaną sprzedam tanio, używaną bębnową za 160 zł. Sosnowiec, Narutowicza 26 m. 33, Harlak.

DO sprzedania magiel motorowa w dobrym stanie. Czeladź, Będzin 6.

SPRZEDAM z powodu zmiany interesu, dobrze prosperującą piwiarnię z bilardem w Kazimierzu dom Nr. 41. — Wiadomość w miejscu.

SPRZEDAM domek 3 ubikacje. Wiadomość Czeladź, Nowopogońska 17.d Stanisław Polak.

SKRZYPCE, Mandoliny, Gitary hawajska, Tenory, Mandrole, Sygnałówki

Banio — Gitary — Mandoliny

futerały, struny oraz wszelkie dodatki do instrumentów poleca najtaniej Zakład zegarmistrzowski i jubilerki Jakubiński, Sosnowiec, Modrzejowska 45.

MOTOCYKL dobry na chodzie sprzedam bardzo tanio. Sosnowiec, Dziewicza 11.

SPRZEDAM magiel w dobrym stanie. Czeladź, Węgrda Dolna 66.

Zgubione dokumenty

po 5 groszy za 1 wyraz.

STANISŁAW REPETA, zgubił dowód osobisty, wydany przez Starostwo Będzińskie. Zwrot do administracji.

KITALA MARJA zgubiła legitymację bezrobocia, wydaną przez P. U. P. P. w Zawierciu.

ŁUSZCZEWSKI JAN zgubił książkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

ZGUBIONO dowód tożsamości osoby nr. 197519750 na nazwisko Ładeusza Wojaczka oraz bilet okresowy na przejazd Będzin — Dąbrowa, który unieważniam.

JANICKI JÓZEF zgubił książkę wojskową, wydaną przez PKU. Sosnowiec.

WYDERKA JÓZEF zgubił książkę wojskową i kartę powołania na manewry, wydane przez P. K. U. Sosnowiec.

STANISŁAW RETEPA zgubił dowód osobisty, wydany przez Starostwo Będzińskie. Zwrot do administracji.

R O Z N E

OBIADY domowe smaczne i tanie wydaje. Sosnowiec, 3-go Maja 1 m. 8.

ZGUBIONO rewolwer marki F. N. Ka liber. 6.35 N. 938972 Marszałek Antoni.

SKÓRKI futerkowe przyjmuje do wyprawy. Sklep Molickiego, Sosnowiec wprost Dworca.

PRZYJMĘ stołowników obiady smaczne domowe na świeżym maśle. Wiadomość w Administracji.

OGŁOSZENIE

Wierzyciele firmy M. Safirstein (Rado dawniej Enes) fabryki wód gazowych i owocowych w Sosnowcu, ul. Przejazd Nr. 1 proszeni są o zgłaszanie się w d. 4/IX 32 r. tj. w niedzielę od g. 2-5 do p. Łęczyckiego w Sosnowcu, ul. Sienkiewicza 1a w celu powzięcia decyzji przeciwko powyższej.

SKLEP z urządzeniem w Będzinie przy ul. Malachowskiego do odstąpienia. Wiadomość: Będzin, ul. Malachowskiego 2, Sekunda.

BUDYNEK 25 x 5 i pół jeonopietrowy, nadający się na magazyny, fabrykę do wynajęcia zaraz. Wiadomość: Będzin, Sielecka 43 u gospodarza.

CHCESZ mieć skutecznie napisaną i załatwioną każdą sprawę zwróć się do

Biuro pisania próśb

Bednarczyka w Dąbrowie za magistratem. Porady bezinteresowne.

LEKARZ ratujący zdrowie w dwóch tomach do nabycia. Wiadomość „Expres” Dąbrowa.

FOTOGRAFJE od 5 zł. 6 poczt. Dowodowe od 1.50 3 szt. Fotografje porcelanki wiecznie trwałe na pomniki pierwszorzędne. Mieszkowska. Sosnowiec, Piłsudskiego 20.

WAŻNE dla Pań! Pod gwarancją każda z pań nauczy się kroju u siebie w domu. Informacje: Sosnowiec, Lwowska 3, blok I m. 76.

Powrót z Letniska

upamiętnić należy pięknym zdjęciem w zakładzie Foto - Lazar. Sosnowiec, Piłsudskiego 14.

ZAKŁAD krawiecki wykonuje wszelkie roboty w zakresie krawiectwa wchodzące. Franciszek Paluch, Sosnowiec, Narutowicza 36.

BACZNOŚĆ rowerzyści! Naprawiam i lakieruję rowery na gorąco, naprawiam dziecięce rowery i wózki oraz skupuję złom rowerowy, stare ramy, widełki, przekładnie z kołbami, kierowniki. Sosnowiec, Dęblińska 8. Jan Borgala.

UWAGA! Tylko Pierwsza Zagłębiowska Wytwórni Instrumentów Muzycznych p. f. B. Lemański, Będzin, Gzichowska 74, może dostarczyć wprost po niebywale niskich cenach fabrycznych: Gitary - banjo, hawajskie i zwykłe w różnych wielkościach i gatunkach. Mandoliny 8-mio i 12-sto strunowe w różnych formatach, banjo - mandoliny, tenory, mandole, balalajki i t. p. Ponadto skutecznie się wszelkie reperacje i niedokładności powyższych ku najwyższemu zadowoleniu klientów. Dla szkół i zespołów rabat.

Tanio

solidnie i szybko wykonuje fotografje do legitymacji szkolnych i do dowodów osobistych Zakład Foto

„WERA”

Sosnowiec, vis a vis kościółka kolejowego.